ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଆଇ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1993/2022

(ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 955/2022 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ)

ମନୋଜ କୁମାର ପ୍ରଧାନ .... ଅପିଲକାରୀ/ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ-

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ) .... ଉତ୍ତରଦାତା/ପ୍ରତିପକ୍ଷ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୌର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଦାସ
ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ: - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ଦାସ
ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ)

ଉପସ୍ଥିତ :

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. କେ. ସାହୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଆଦେଶ ତାରିଖ : 19.12.2023

ଏସ୍. କେ. ସାହୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅପିଲକାରୀ/ଆବେଦନକାରୀ ମନୋଜ କୁମାର ପ୍ରଧାନ, ଯିଏକି ବିପଣନ ଅଧିକାରୀ (ଏମ୍. ଆଇ.) ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଡିପିସି, କୋକସରାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଡିପିସି, ଧର୍ମଗଡ଼ର କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ସିଆର୍. ପି. ସି. ର ଧାରା ୩୮୨ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଜି. ଆର୍. (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ) ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 46/2010 / ଟି. ଆର୍. ସଂଖ୍ୟା 11/2015 ରେ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତି-ତଥା-ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରପତି (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ), ଭବାନୀପାଟନା ଦ୍ୱାରା

ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ, 1988 (ଏହା ପରେ '1988 ଅଧିନିୟମ')ର ଧାରା 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d) ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତା (ଏହା ପରେ 'ଆଇ. ପି. ସି.') ର ଧାରା 409/468/477-A ଅଧୀନରେ 22.10.2022 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପାରିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଆଦେଶକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁଥିରେ 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d) ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସାଢେ ତିନି ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ 5,00,000/- (5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ, ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟ, ଆଉ ଏକ ମାସ ଆର୍. ଆଇ. ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 409 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ 3,00,000 ଟଙ୍କା (ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ, ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟ, ଆହୁରି ଏକ ବର୍ଷ ଆର୍. ଆଇ. ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 468 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସାଢେ ତିନି ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ 3,00,000/- (3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ, ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟ, ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ଆର୍. ଆଇ. ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 477-A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସାଢେ ତିନି ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ 3,00,000/- (3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ, ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟ, ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ଆର୍. ଆଇ. ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଉଭୟ ମୌଳିକ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସମବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ଚାଲିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 120-B ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସହ ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଥା ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ଘସିରାମ ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ।

2. ସଂକ୍ଷେପରେ, ଅଭିଯୋଜନର ମାମଲାଟି ହେଉଛି ଯେ, ଭବାନୀପାଟଣା ୟୁନିଟର ଉପଆରକ୍ଷୀ ଅଧୀକ୍ଷକ (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ) ଜଗନ୍ନାଥ ନାୟକ ଜୟପୁରର କୋରାପୁଟ ବିଭାଗର ପୁଲିସ ଅଧୀକ୍ଷକ (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ) ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ 30.09.2010ରେ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଡି. ପି. ସି., କୋକସରା ଅଧୀନରେ କୁସୁମଖୁଣ୍ଟି ଏବଂ ଲଡୁଗାଁରେ ଥିବା ଚାଉଳ ଗ୍ରହଣ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ତିନୋଟି ଧାନ କଳ, ଯଥା, ଲଡୁଗାଁର ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ବୋଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡାର ମେସର୍ସ ସୁରୋଜ୍ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍, ଏବଂ ଶିଉଣୀର

ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଷ୍ଟମ୍ କଳ ଚାଉଳର ଗଡ଼ବଡ଼ି ବିଷୟରେ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ସୂଚନା ଉପରେ ସେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଧରମଗଡ଼ର ଡିପିସିର କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ 08.06.2007 ରୁ 04.11.2008 ଅବଧି ପାଇଁ ଡିପିସି, କୋକସରାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିଲେ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, 2007 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 11 ତାରିଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ଆୟୁକ୍ତ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 19886/ଏଫ୍ ଏସ୍ ସି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା (i) ଧାନ ପୁନଃ ବିତରଣ ପରେ କଷ୍ଟମ୍ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫଳସ୍ୱରୂପ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ସମୟୋଚିତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିତରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା, (ii) କୋଡ଼ିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସିଏମ୍ଆର୍ ନମିଳିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀ ତୁରନ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବେ, (iii) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଔପଚାରିକରେ ଦୈନିକ/ସାପ୍ତାହିକ ସଂଗ୍ରହଣ ବିବରଣୀ ଏବଂ ହିସାବର ବିବରଣୀ ନିୟମିତ ଭାବେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବା କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ ଏବଂ (iv) ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀ, ଏସିଏସ୍ଓଙ୍କୁ, କେଉଁଠାରେ କଳ ଅବସ୍ଥିତ, ଏବଂ ଡିଏମ୍, ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ଲିମିଟେଡଙ୍କୁ ଧାନ ବିତରଣ ପରିମାଣ ଏବଂ କଷ୍ଟମ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମିଳିଥିବା ଚାଉଳ ବିଷୟରେ କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀ ଅବଗତ କରାଇବେ ଏବଂ କଷ୍ଟମ କଳ ମାଲିକ ଦ୍ୱାରା ଧାନ/ଚାଉଳର ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ/ଅନାଧିକୃତ ଅପସାରଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କ୍ରମାଗତ ଏବଂ ବାରମ୍ବାର କଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, କେଏମ୍ଏସ୍ 2007-08 ସମୟରେ ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଧାନ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ବିତରଣକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ, 08.11.2007 ତାରିଖର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 781/ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ମାଧ୍ୟମରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଡିପିସି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ କୋକସରା ଡିପିସି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଧାନ କଳଗୁଡ଼ିକ, ଯଥା (1) ଶ୍ରୀ ଗଣପତି ରାଇସ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, କୁସୁମଖୁଣ୍ଟି, (2) ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଶିଉଣୀ, (3) ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା, (4) ଶ୍ରୀ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଲଡୁଗାଁ ଏବଂ (5) ଓମ୍ ଶ୍ରୀ ହରିକିଶନ ଏଗ୍ରୋ ଟେକ୍, ଲଡୁଗାଁ ଏବଂ ଧନଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଲଡୁଗାଁକୁ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିପରି, ଆବେଦନକାରୀ, ବିପଣନ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ କ୍ରୟ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ

ଧରମଗଡ଼, ଗୋଲମୁଣ୍ଡା ଏବଂ କୋକସରା ମଣ୍ଡଳ ସହ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, ଯଦିଓ 31.01.2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟମ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଧାନ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି କଷ୍ଟମ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ପରିଣାମୀ ଚାଉଳ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଡିପିସି ଏବଂ ଧାନ କଳ ପରିସରର ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ କଳାହାଣ୍ଡିର ସିଏସ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 24.09.2008 ରେ ଧରମଗଡ଼ର ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଏସିଏସ୍‌ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ, ଏସିଏସ୍‌ଓ, ଧରମଗଡ଼ ଏବଂ କୋକସରାର ଏମ୍.ଆଇ. ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ସେମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ତିନୋଟି କଷ୍ଟମ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ 14,807.72 କୁଇଣ୍ଟାଲର ଚାଉଳ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯଦିଓ ଏମ୍. ଆଇ. କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ 16.07.2006 ରୁ 20.07.2006 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ 14,807.72 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଫେରାଇ ଦେବା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ, ତଥାପି ଏମ୍. ଆଇ. କଳ ପରିସରରେ ଭଣ୍ଡାର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ କଳ ପରିସରରେ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉନ୍ନତ ଚାଉଳ ଡିପିସି ରେ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ୍ 24.09.2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, 23.10.2008 ରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବେସାମରିକ ଯୋଗାଣ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ତିନିଟି ଧାନ କଳରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆକସ୍ମିକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ କୁସୁମଖୁଣ୍ଟି ଏବଂ ଲଡୁଗାଁରେ ଥିବା ଡିପିସି ଗୋଦାମରେ କୌଣସି ଭଣ୍ଡାର ମହଜୁଦ ନଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଲଡୁଗାଁର ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଧାନ କଳର ମାଲିକ ସୁଶୀଲ କୁମାର ଅଗ୍ରୱାଲ 39,000.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଧାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 26560.00 କୁଇଣ୍ଟାଲର ପରିଣାମୀ ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ 16.12.2007 ରୁ 31.05.2008 ମଧ୍ୟରେ ଡିପିସି, କୋକସରା 68% ଧାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଜୁଲାଇ 2008 ରେ କୁଇଣ୍ଟାଲ 3488.03 କେଜି ଧାନ କଳ ମାଲିକଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଏକ୍ୟୁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ ଅଧୀନରେ ନଥିଲା । ଖୋଜାଖୋଜି ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ୍ 23.10.2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କଳ ମାଲିକ ଜଣକ ଉନ୍ନତ ଉଷୁନା ଚାଉଳର 1700.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଡିପିସି, କୋକସରାକୁ ଫେରସ୍ତ

କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 1788.03 କୁଇଣ୍ଟାଲ ପରିମାଣର ଉଷୁନା ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତ ହେବା ବାକି ଥିଲା, ଯାହା ପରେ ସେ ବିତରଣ କରିଥିଲେ ଯାହା କଳାହାଣ୍ଡିର ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ଲିମିଟେଡର ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କ 02.02.2009 ତାରିଖର ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 145/କ୍ରପରୁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ବକେୟା ନାହିଁ ।

ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, ଜୟ ହନୁମାନ ଧାନ କଳର ମିଳିତ ଆକସ୍ମିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ, ସହ ଅପରାଧୀ ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ଧାନ କଳର ମାଲିକ, ଘାସିରାମ ଅଗ୍ରୱାଲ, ଡିପିସିରୁ 29,800.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଧାନ ପାଇଥିଲେ, ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ 20,264.00 କୁଇଣ୍ଟାଲର ଆବଶ୍ୟକ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏକ ଉଁଷା ଚାଉଳ ଡିପିସି, କୋକସରାକୁ 11.12.2007 ରୁ 13.05.2008 ମଧ୍ୟରେ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ 5937.36 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ କଳ ମାଲିକଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ କଳ ମାଲିକ 1230.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କଳ ମାଲିକ 4707.36 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଡିପିସିକୁ ଫେରାଇବା ବାକି ଅଛି ଏବଂ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ କୁଇଣ୍ଟାଲ 320.50 କେଜିରୁ 14.00 କୁଇଣ୍ଟାଲର ଚାଉଳ ଏବଂ ଧାନ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ।

ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, 23.10.2008ରେ, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡାର ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଉପରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଦ୍ୱାରା ବେସାମରିକ ଯୋଗାଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଯୌଥ କାରବାର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଭଣ୍ଡାର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, 222.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, କମ୍ପାନୀର ମାଲିକ, ସହ ଅପରାଧୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲ, 22.11.2007 ରେ ଡିଏମ୍, ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ଲିମିଟେଡ୍, ଭବାନୀପାଟଣା ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ, ଏବଂ 29,500.00 କୁଇଣ୍ଟାଲର ଧାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ 20,060 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଆବଶ୍ୟକ ପରିଣାମୀ ଚାଉଳ ଡିପିସିକୁ ବିତରଣ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ 5382.33 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ କଳ ମାଲିକଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ କଳ ମାଲିକ ପୁଣିଥରେ 678.94 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଉନ୍ନତିକରଣ ପରେ

ଡିପିସିକୁ ବିତରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 4503.39 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, 22.08.2008 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏଫ୍ ସି ଆଇର ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସହକାରୀ ପରିଚାଳକ ତିନି ଜଣ ଧାନ କଳ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିତରଣ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଆର୍ ସି, ଲଡୁଗାଁରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଭଣ୍ଡାରର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଭଣ୍ଡାର ଏଫ୍ଏକ୍ୟୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ସହିତ ସୁସଂଗତ ନ ଥିବାରୁ, ଏମ୍. ଆଇ. 5467 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ସିଏମ୍ଆର୍ ଭଣ୍ଡାର କଷ୍ଟମ୍ କଳ ମାଲିକ ମେସର୍ସ ସୁରୋଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରୀ, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା, 3401.46 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଲଡୁଗାଁ ଏବଂ 5939.17 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଶିଉଣୀକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଜେନା (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.17) ଙ୍କ ବିବୃତିର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.17 ମେସର୍ସ ଧନଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଆର୍. କେ. ଏଗ୍ରୋ ପ୍ରଡ୍ୟୁସ୍ 12/13.07.2008 ରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏମ୍. ଆଇ. ଚାଉଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଏପରି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଚାଉଳର ଭଣ୍ଡାର ଦେଖାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ଚାଉଳର ଭଣ୍ଡାର ଆଦୌ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇନଥିଲା, ସେତେବେଳେ 16.07.2008 ରୁ 20.07.2008 ରେ ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 31.05.2008 ତାରିଖର ଭଣ୍ଡାର ଅଭିଲେଖ ବହି ଅନୁଯାୟୀ ଚାଉଳ ଶେଷ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖଠାରୁ ପଇଁଚାଳିଶ ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଉକ୍ତ ଚାଉଳ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରଖିବା ପରେ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା, ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଏମ୍. ଆଇ. ଚାଉଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦିନରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ ଚାଉଳ ପରୀକ୍ଷା ନକରି ନିଜ ପାଖରେ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏମ୍. ଆଇ. ମଧ୍ୟ ତିନି ଥର ଚାଉଳର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ତାଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ନମୁନା ରଖିବା, କଳ ମାଲିକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ନମୁନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଏବଂ ସିଏସ୍ଓ କୁ ଏପରି ଏକ ନମୁନା ପଠାଇବା କଥା ଥିଲା ଯାହା ସେ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିନଥିଲେ ।

ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, ଲଡୁଗାଁରେ ଡିପିସିର ଚାଉଳ ଭଣ୍ଡାର ଅଭିଲେଖ ବହି ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ, ଏମ୍. ଆଇ. 3210.00 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଏବଂ 3182.33 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଯଥାକ୍ରମେ 16.07.2008 ଏବଂ 17.07.2008ରେ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍, 5138.14 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଏବଂ 4501.58 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଯଥାକ୍ରମେ 18.07.2008 ଏବଂ 19.07.2008 ରେ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ଏବଂ 3488.03 କୁଇଣ୍ଟାଲ 20.07.2008 ରେ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ କୁ ଫେରସ୍ତ ହେବାର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଚାଉଳର ମୋଟ ପରିମାଣ 19,520.08 କୁଇଣ୍ଟାଲ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ କି ଏମ୍. ଆଇ. ତାଙ୍କ 04.06.2008 ତାରିଖର ବିବୃତିରେ 14,807.22 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳର ଫେରସ୍ତ ହେବାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯାହା 4712.38 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଅଧିକ ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତର କେବଳ ଅସଙ୍ଗତି ସୃଷ୍ଟି କରି ତାଙ୍କ ନିଜ ବିବୃତିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରୁଛି । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏମ୍. ଆଇ. ଦ୍ୱାରା 04.06.2008 ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା 01.06.2008 ତାରିଖର ଅବଧି ପାଇଁ ଧାନ ଏବଂ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିତରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ବିବୃତି ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, କଷ୍ଟମ୍ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିପିସିକୁ ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତ କରିବାର କୌଣସି ବକେୟା ନାହିଁ ଏବଂ କଷ୍ଟମ୍ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଡିପିସିକୁ ଚାଉଳ ଫେରସ୍ତ କରିବାର କୌଣସି ବକେୟା ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏମ୍. ଆଇ. ଦ୍ୱାରା 28.08.2008 ତାରିଖର ଧାନ ଏବଂ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିତରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ବିବୃତି ଯେଉଁଥିରେ 01.06.2008 ବଦଳରେ ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ 28.08.2008 ତାରିଖକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏମ୍. ଆଇ. ନିଜ ହସ୍ତଲିପିରେ ଯୋଡ଼ିକରି ହେରଫେର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, 14,807.72 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 20.07.2008 ପରେ 758.94 କୁଇଣ୍ଟାଲର ଉନ୍ନତମାନର ଚାଉଳ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କଳାହାଣ୍ଡିର ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି ଲିମିଟେଡର ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କ 02.02.2009 ତାରିଖର ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 145/Corp ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ଧାନ କଳ ମାଲିକ, ଯଥା, ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଶିଉଣୀ ଏବଂ ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 4732.36 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଏବଂ 4403.39 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚାଉଳ ଉନ୍ନତି ପରେ ଡିପିସିକୁ ଫେରାଇ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି ଯଥାକ୍ରମେ Rs.69,99,208/- ଏବଂ Rs.65,12,658/- ର ଆତ୍ମସାତ୍ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବାର ମିଥ୍ୟାରେ ଦେଖାଇ ଏବଂ ଧାନ କ୍ରୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଅଯଥା ସରକାରୀ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ କଳ ମାଲିକଙ୍କୁ ଧାନର ମୂଲ୍ୟ, କଳର ଦେୟ, ଧାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ପଚିଶ ଦିନ ପରେ ଚାଉଳ ବିତରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଦିନକୁ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପିଛା 0.20 ପଇସା ଅନୁଯାୟୀ ପରିବହନ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ସହିତ 1,35,11,866 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 9135.75 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ କଷ୍ଟମ କଳ ଚାଉଳର ଆତ୍ମସାତ୍ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା ।

ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ପାଇବା ପରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ, ଓ. ଆଇ. ସି., କୋରାପୁଟ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପୋଲିସ ଥାନା, ଜୟପୁର 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (d) ଏବଂ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 468/477-A/420 ଅନୁଯାୟୀ 30.09.2010 ତାରିଖରେ କୋରାପୁଟ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 46 ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ ।

ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ଦାଖଲ ହେବା ପରେ, ଜୟପୁରର କୋରାପୁଟ ବିଭାଗର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣର ଆରକ୍ଷୀ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 19 ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ତାଙ୍କ ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 17ଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । 19.11.2010 ରେ, ସେ ଜବତ ତାଲିକା ଇ ଏକ୍ସ ଟି 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଜବତ କରିଥିଲେ, 2007-08 ପାଇଁ ଖରିଫ ବିପଣନ ଋତୁ (କେଏମ୍ଏସ୍)ର ଧାନ ସଂଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ନକଲ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଜୟା ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି, ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଶ୍ରୀ ରାମ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଲଡୁଗାଁର ଆକସ୍ମିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଳ ସ୍ମାରକୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେ କୁସୁମଖୁଣ୍ଟିରେ ଭଡ଼ାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର I ଏବଂ II (ଆର୍ ଆର୍ ସି) ର ପରିସର ଏବଂ ଗୋଦାମର ଆକସ୍ମିକ ଯାଞ୍ଚର ମୂଳ ସ୍ମାରକୀ ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । 30.03.2011 ରେ, ସେ ଶ୍ରୀରାମ ଗୋଦାମ, ଲଡୁଗାଁରେ ଥିବା ଏଫ୍. ସି. ଆଇ. ର ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପରିଚାଳକ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଜେନା (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.17) ଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତି ଏବଂ ଜବତ ତାଲିକା ଇ ଏକ୍ସ ଟି 4 ଅନୁଯାୟୀ ଏଗାରଟି ଦସ୍ତାବିଜ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 31.03.2011 ରେ ସେ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ

ପାଇଁ ସହାୟକ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ମତ ପାଇଁ କଟକ ଏ. ଆଇ. ଜି. (ଦସ୍ତାବିଜ ଯାଞ୍ଚ କୋଷ)କୁ ପଠାଇଥିଲେ । 16.04.2011 ରେ, ସେ ଡିପିସିର ମୂଳ ପତ୍ର ବିନିମୟକାରୀ ସହିତ ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି, ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ଜବତ ତାଲିକା ଇ ଏକ୍ସ ଟି 5 ଅନୁଯାୟୀ 2007-08 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଖରିଫ ବିପଣନ ଋତୁ ପାଇଁ ପାର୍ଟ-I ଏବଂ IIର ମୂଳ ନଥିଗୁଡ଼ିକ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 28.05.2011 ରେ, ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.20) ଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଦାୟିତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ।

ତାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମୟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 20, କଟକ ସ୍ଥିତ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟର ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜର ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷକ (ଜିଇକ୍ୟୁଡି)ଙ୍କ ଠାରୁ ଉତ୍ତର ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ପରିଚାଳକ, ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଏଫ୍ ସି ଆଇ, ଟିଟିଲାଗଡ଼ଙ୍କୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏହି ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଯେ, ତିନୋଟି ଶିଳ୍ପ ଯଥା, ଶିଉଣୀ ସ୍ଥିତ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା ସ୍ଥିତ ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଏବଂ ଲଡୁଗାଁ ସ୍ଥିତ ମେସର୍ସ ବଜରଙ୍ଗ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ଠାରୁ ମିଳିଥିବା ଚାଉଳର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ବିପଣନ ନିରୀକ୍ଷକ, କୋକସରା 2006-07 ଏବଂ 2007-08 ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.20 ଶିଉଣୀ ସ୍ଥିତ ମେସର୍ସ ଜୟ ହନୁମାନ ରାଇସ୍ ମିଲ୍ ଏବଂ ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା ସ୍ଥିତ ମେସର୍ସ ସୁରଜ ଏଗ୍ରୋ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ କୁ କିଛି ସୂଚନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ କେଉଁ ଗାଡ଼ିରେ କଷ୍ଟମ୍ ଚାଉଳ ନିଆଯାଇଥିଲା ସେ ନେଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସଞ୍ଚାର ପାସ୍/ଗେଟ୍ ପାସ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ । ସେ ବେସାମରିକ ଯୋଗାଣ ଅଧିକାରୀ (ସିଏସ୍ଓ) ତଥା ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରବନ୍ଧକ, ଓ ଏସ୍ ସି ଏସ୍ ସି, କଳାହାଣ୍ଡିଙ୍କଠାରୁ ଦୁଇଟି ଚିଠି ପାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଜବତ ତାଲିକା ଇ ଏକ୍ସ ଟି 2 ମାଧ୍ୟମରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦନର କିଛି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଜବତ କରିଥିଲେ । ସେ ନମୁନା ହସ୍ତାକ୍ଷର ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତ ହସ୍ତାକ୍ଷର ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଜିଇକ୍ୟୁଡି, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, କଟକକୁ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଓ ବେସାମରିକ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ ଆୟୁକ୍ତ ତଥା ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୋରାପୁଟର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣର ଆରକ୍ଷୀଙ୍କ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ, ଆଇନର ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର ହେବା ପାଇଁ 1988 ଅଧିନିୟମର 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d) ଏବଂ

ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 406/468/477-A/120-B ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଏହା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ସିଏମ୍ଆର୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନଥିର ଜାଲିଆତି ଏବଂ ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଜାଲିଆତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭିଯୋଗ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ତେବେ, ସହ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ପ୍ରରୋଚନାରେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଭିତିରି ସହଯୋଗରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉପରୋକ୍ତ ଜାଲିଆତି କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅଭିଯୋଜନ କୌଣସି ଗ୍ରହଣୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହାଁନ୍ତି । ସହ-ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଡିପିସି ସହିତ ଚାଉଳ କାରବାର ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା କୌଣସି ହିସାବରେ ଜାଲିଆତି କରିଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 468/477-A ସହିତ ଧାରା 120-B ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୋଗ ସହ-ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣିତ ଆଚରଣ ଏବଂ ଜାଲିଆତି, ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଜାଲିଆତି, ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତାଂଶ, ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 468/477-A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହା ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, 1,44,34,621/- ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପିଛା Rs 1,588.71 ପଇସା ହାରରେ 9085.75 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ମୂଲ୍ୟର ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷତି ପାଇଁ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଦାୟୀ, ଏବଂ ସେ ସିଏମ୍ଆର୍ ର ଅଭିରକ୍ଷକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଥିବାରୁ, ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅପରାଧିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଭଙ୍ଗ କରିଥିବାର ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଆଇପିସିର ଧାରା 409 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆହୁରି ମତ ଥିଲା ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏତେ ବଡ଼ ପରିମାଣର କ୍ଷତି ରୋକିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସକରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିଲା ଯେ, ସେ ନଥିର ହେରଫେରରେ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 1988

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d) ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସୌର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଦାସ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ 13 (1) (c) (d) ଏବଂ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 409/468/477-A ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବେଆଇନ ଭାବେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18 ଏବଂ ଇ ଏକ୍ସ ଟି C-1 ଆଧାରରେ ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ତିନୋଟି ଏକ୍ଜିବିଟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ଭଣ୍ଡାର ଅଭିଲେଖ ବହି (ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18) ରେ କେତେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଚଢାଇବାର ସଠିକତା ବିଷୟରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିକାରୀ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସରକାରୀ ପରୀକ୍ଷକ (ଇ ଏକ୍ସ ଟି 42) ଙ୍କ ମତ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଯିଏ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସ୍ୱୀକୃତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ପ୍ରଗତି ବିତରଣ ବିବୃତି (ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38) ଏବଂ ଭଣ୍ଡାର ଅଭିଲେଖ ବହି (ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18)ରେ ଥିବା ଦସ୍ତଖତ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ସିଏମ୍ଆର୍ ଫେରସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାଖଲ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ ଥିବାର ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ତା' ପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଧାରଣା ଆଧାରରେ ଏକ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଶବ୍ଦ, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପରିସଂଖ୍ୟାନର ହେରଫେର, ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପନ ହୋଇଛି । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18 ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦାଖଲରେ ଏହିପରି ପ୍ରକାରର ହେରଫେର ଏବଂ ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପନ କିପରି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା କହିବା ପାଇଁ ସେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଦାସ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38 ସହିତ ପାଖାପାଖି ସମାନ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଇ ଏକ୍ସ ଟି C-1 ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38 ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ସମୟରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ,

ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38 ର ମୁଦ୍ରିତ ଅଂଶ ଇ ଏକ୍ସ ଟି C-1 ସହ ସମାନ ଯାହା ମୂଳରୁ ଜେରକ୍ସ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ନକଲ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିବୃତିରେ ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38 ଏବଂ ଇ ଏକ୍ସ ଟି C-1 ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିବୃତିରେ ଏହି ତିନୋଟି ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ରଖାଯାଇନାହିଁ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିବା ଅପରାଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦେବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ପାଇ ନଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ ଇ ଏକ୍ସ ଟି 50 ରେ, ଆର୍ ଆର୍ ସି, କୁସୁମଖୁଣ୍ଟିରୁ Rs 1,44,747 ଟଙ୍କାର ଚାଉଳର ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଞ୍ଜୁର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେହେତୁ ଆର୍ ଆର୍ ସି, ଲଡୁଗାଁରୁ ମଞ୍ଜୁରିର କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ଆର୍ ଆର୍ ସି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଦୋଷାରୋପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି ଏବଂ ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣ ରାଶି Rs 1,44,747/- ଟଙ୍କାରୁ Rs 1,44,34,621/- ଟଙ୍କାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏହି ସ୍ଵଳ୍ପ ପରିମାଣ ଆର୍ ଆର୍ ସି, କୁସୁମଖୁଣ୍ଟି ପାଇଁ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆର୍ ଆର୍ ସି, ଲଡୁଗାଁ ପାଇଁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଥିଲା ଯାହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯେହେତୁ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବୈଧାନିକ ଉଲ୍ଲଂଘନ ଅଛି, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଦୁଇ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ତିଷ୍ଠି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଯଦି ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହେବାର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଅସ୍ତିତ୍ଵରେ ଆସି ନଥାନ୍ତା । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବିକୃତ ଏବଂ ଏହାର ନ୍ୟାୟିକ ବୁଦ୍ଧିର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ବିନା ଅଟେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଆଇନ ଆଗରେ ଭୁଲ ଅଟେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଥିବା ଅସାଧାରଣ ଏବଂ

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଜନର ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ ମକଦ୍ଦମା ଅଟେ । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନଟିର ଶୀଘ୍ର ଶୁଣାଣିର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୋଜନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରମାଣିତ କରିନଥାଏ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହେବାର ଉଚିତ ସୁଯୋଗ ଥାଏ ଏବଂ ସେ ଏକ ଅସାଧାରଣ ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଆଦେଶକୁ ପାରିତ କରିବା ଆଗତ କରିପାରନ୍ତି । ସେ **(2014) 8 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ 909**ରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିବା **ଶ୍ୟାମ ନାରାୟଣ ପାଣ୍ଡେ-ବନାମ-ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ** ମାମଲାରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି କୌଣସି ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି ନ ଥାଏ, ତେବେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବେ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇପାରେ । ସେହି ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି କଠୋର ଏବଂ ତ୍ୱରିତ ନିୟମାବଳୀ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗର ବିଜ୍ଞ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ଦାସ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏପରି ଆବେଦନ ଉପରେ ନିଜର ଆପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଦୋଷୀ ବୋଲି ସଠିକ ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ କେବଳ ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ କ୍ୱଚିତ୍ ମାମଲାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥଗିତାଦେଶରେ ବିଫଳତା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ପରିଣାମ ଆଣିବ ସେଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଉଚିତ, ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଛି ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ, ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଅନୁକୂଳ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏହା ସମାଜରେ ଏକ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ରୂପ ନେଇଛି, ଯେଉଁଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ଅନୁମାନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଉପରେ ନିଲମ୍ବନ/ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି

ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ହେତୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଆଇନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ, ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଚାର କରାଯିବା ପାଇଁ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଏହାକୁ ତାଙ୍କର ଆଧିକାରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଭାବି ଦୁର୍ନୀତି କରିଥିବା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପରିମାଣମୂଳକ ସୁବିଧା ଦାବି କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବେ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇ. ଏ.କୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

5. ପ୍ରଥମେ, ମୁଁ ସିଆର୍.ପି.ସି ର ଧାରା ୩୮୨ (1) ର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବି ଯାହା ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

(2001) 6 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ 584 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା **କେ. ସି. ସରୀନ-ବନାମ-ସି. ବି. ଆଇ., ଚଣ୍ଡିଗଡ଼** ମାମଲାରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦିଆଯାଇଛି:

> "11. ତେଣୁ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି:ଯଦିଓ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାର କ୍ଷମତା ସଂହିତାର ଧାରା ୩୮୨ (1) ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ମାମଲାରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ । କେବଳ ଯେହେତୁ ଦୋଷସିଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏପରି ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପ୍ରଭାବ ସମେତ ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଉପରୋକ୍ତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ପି. ସି. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥିତି କ'ଣ

ହେବା ଉଚିତ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଆମକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପି. ସି. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚତର ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଆବେଦନର ସମାଧାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ଉଚିତ, କାରଣ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନଟି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିବ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହେବାର ତୁରନ୍ତ ପରେ ଏପରି ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପି. ସି. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧର ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା, କାରାବାସର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଧାରା ଭାବେ ବିବେଚନା କରେ, ଯାହା ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଟେ ।

12. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ଏବେ ଭାରତରେ ଏକ ଉଗ୍ର ରୂପ ଧାରଣ କରିଛି । ଏପରିକି ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏହାର କବଳରେ ପଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକଗୁଡ଼ିକ ଦୃଢ଼ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ତଥା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଟକାଇବାରେ ବାଧା ଏବଂ ଗତିରୋଧ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏହିପରି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ କରିଦେଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ନୀତିରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରନ୍ତି । ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରସାର ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବା ପାଇଁ ଗତିଶୀଳ ହୋଇପାରେ ଯଦି ଏହିପରି ଲୋକଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ନ୍ୟାୟିକ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ପରେ ଦୁର୍ନୀତି ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ନ୍ୟାୟପରାୟଣତା ଦାବି କରେ ଯେ ସେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷମୁକ୍ତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ, ଏକ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ବିଚାରପୀଠ ତାଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏହିପରି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ପୁଣି ଥରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏପରି ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ସରକାରୀ ପଦବୀରେ ରହିବା ଏବଂ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ହକଦାର ହୁଅନ୍ତି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟିକ ଭାବରେ ଏହିପରି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ମୁକ୍ତ ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ଯାହା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଅପୂରଣୀୟ ମଧ୍ୟ ରହେ । ଯେତେବେଳେ ଦୁର୍ନୀତି ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସରକାରୀ ପଦବୀରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ, ଏହା ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନୋବଳକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହା ଅନ୍ୟ ସଚ୍ଚୋଟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଯେଉଁମାନେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହକର୍ମୀ କିମ୍ବା ଅଧୀନସ୍ଥ ହେବେ, ତାଙ୍କ ମନୋବଳକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଏହିପରି ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ସଙ୍କୁଚିତ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବ । ଯଦି ସଚ୍ଚୋଟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା କାରଣରୁ ଘୋଷିତ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହାର ପରିଣାମ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ତେଣୁ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅପିଲ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ସ୍ତରରେ ନ୍ୟାୟିକ ବିଚାର ପରିଚାଳନା କରିବା ପରେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ନହୁଅନ୍ତି,

ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁର୍ନୀତି ଅଭିଯୋଗରେ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ସାର୍ବଜନିକ ପଦବୀରେ ରହିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ଜଣେ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶର ସହାୟତା ବିନା ମଧ୍ୟ ଏପରି ସାର୍ବଜନିକ ପଦବୀରେ ରହିପାରିବେ, ତେବେ ଏହା ଏକ ଭିନ୍ନ ବିଷୟ ।"

(2012) 53 ଓଡ଼ିଶା ଫୌଜଦାରୀ ବିବୃତି (SC) 1233 ରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିବା **ସି. ବି. ଆଇ. ମାଧ୍ୟମରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ - ବନାମ -ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ କୁମ୍ଭାର**ଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

"12. ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଛି ଯେ, ଏକ ଅସାଧାରଣ ମାମଲାରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସହିତ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଏପରି କ୍ଷମତାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତର୍କତାର ସହ ଏବଂ ସାବଧାନତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟରତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ଉକ୍ତ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଯଦି ସ୍ଥଗିତ ନହୁଏ ତେବେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଅନିଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଢଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି କି, ଯେ ତାହା ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତ୍ୟାଭୁତି ଦିଅନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର କାରଣ ଲିଖିତ ଭାବେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାର ଆଶ୍ୱସ୍ତି କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଯଦି ତାହା ନ କରାଯାଏ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କ ଚାକିରି ହରାଇପାରନ୍ତି ।

XX XX XX XX XX

14. ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ, ଯଦି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ରାୟର ଆଧାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଏ, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆଇନରେ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ । ଦୁର୍ନୀତି କେବଳ ଏକ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ନୁହେଁ ବରଂ ମାନବିକ ଅଧିକାରକୁ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ କରିଥାଏ, ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଦୁର୍ନୀତି, ଏହା ନିଜେ ଏକ ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ, କାରଣ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଆର୍ଥିକ ଅପରାଧ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର କରାଏ । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁର୍ନୀତି ଜଡ଼ିତ ମାମଲାରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାର ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏପରି ମାମଲା ନଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଯଦି କ୍ଷତି କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ଅସମ୍ପାଦିତ କରିହେବନି କାରଣ କର୍ମଚାରୀ/ଉତ୍ତରଦାତା ଯଦି ଶେଷରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସମସ୍ତ ପରିମାଣମୂଳକ ସୁବିଧା ଦାବି କରିପାରିବେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନ, ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ବିଳମ୍ବିତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏହି କାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, 9.7.2009 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଉକ୍ତ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସ୍ଥଗିତ କରିସାରିଛନ୍ତି ।"

A.I.R. 2008 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 35 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା **ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ -ବନାମ-ଦୀପକ ମଟ୍ଟୁ** ମାମଲାରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

"7. ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ବିଶେଷ କାରଣ ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ । ଆବେଦନଟିର ପରିସମାପ୍ତିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସ୍ଥଗିତ କରିବାର ମଞ୍ଜୁରି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନପାରେ । ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ କେତେକ ବିଷୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।

> ଏହିପରି ନିଆଯାଇଥିବା ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରାଜ୍ୟ, ଅସଦ୍ଭାବନା କିମ୍ବା କୌଣସି ଖରାପ ବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ .....”

(2022) 85 ଓଡ଼ିଶା ଫୌଜଦାରୀ ବିବୃତି 667 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା **ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଲେଙ୍କା-ବନାମ-ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ)** ମାମଲାରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଯେ, କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ନଦେଇ, ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଆବେଦନରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥିତି, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନପାରେ । ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିବା ଆଦେଶ ନିୟମ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଯାହା ଉପରେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଭର କରି ବିରଳ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇପାରିବ । ଯେଉଁଠାରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି, ସେଠାରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଜାରି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହିଁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି, ଏହାର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ, ଦୋଷସିଦ୍ଧି ସ୍ଥଗିତ ତାରିଖ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ, ଅବଶ୍ୟ, ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱହୀନ କରେ ନାହିଁ, ବରଂ କେବଳ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରେ ।

(2023) 91 ଓଡ଼ିଶା ଫୌଜଦାରୀ ବିବୃତି (SC) 84 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା **ଓମ୍ ପ୍ରକାଶ ସାହାନୀ-ବନାମ-ଜୟ ଶଙ୍କର ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଇତ୍ୟାଦି** ମାମଲାରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି:-

> “୩୩.... ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସିଆର୍.ପି.ସି ର ଧାରା ୩୮୨ର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୁନଃତର୍ଜମା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାରେ ଏଠାରେ କିମ୍ବା ସେଠାରେ କିଛି କମି କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ବାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ଠିକ ହେବ ନାହିଁ ।

34. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାହା କରିଛନ୍ତି ତାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା, ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ପ୍ରାଥମିକ ସୂଚନା ବିବୃତିରେ କିଛି ଲେଖା ଉପରେ ଲେଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । ଦୋଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟର ସତ୍ୱର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପରେ, ଆମେ ଦୋଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ସହିତ ସହମତ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଯେ, ଦୋଷୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ଏବଂ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତିର ଯେ, ଶେଷରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବନାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମାପ୍ତ ହେବ......"

A.I.R. 2011 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 3845 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା **ଏ. ବି. ଭାସ୍କର ରାଓ-ବନାମ-ଆରକ୍ଷୀ ନିରୀକ୍ଷକ, ସି. ବି. ଆଇ., ବିଶାଖାପାଟଣା** ମାମଲାରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:-

"19. ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ସହିତ ଆମେ ଜଡ଼ିତ, ତାହାର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି:

a) ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗ/ଦଣ୍ଡାଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କିଛି ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି/ତଥ୍ୟ ନ ଦେଖାଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ସେହି ପରିମାଣରେ ଯୁକ୍ତି ଶୁଣାଯିବ ।

b) ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତିରେ ଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇନପାରେ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ବିଧାନ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନାହିଁ, ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିଥାଏ ।

c) ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ପରିଶେଷରେ ଏହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟଙ୍କ ଆଚରଣ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଦାବି ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

d) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା କାରଣରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ କେବଳ ଚାକିରି ହରାଇବା, ଦଣ୍ଡ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଏକ ଲଘୁକର ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇନପାରେ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ବିଧାନରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ ।"

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣିର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ସାକ୍ଷ୍ୟର ତର୍ଜମାକୁ, ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟର ତର୍ଜମା ମାଧ୍ୟମରେ ମାମଲାର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସିଆର୍.ପି.ସି ର ଧାରା ୩୮୨ ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ବିରଳ ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ମାମଲା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦୋଷସିଦ୍ଧି ବିରୁଦ୍ଧରେ

ଏହିପରି ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥତା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପରିସ୍ଥିତି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦୋଷସିଦ୍ଧି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ ନକଲେ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅପ୍ରାପ୍ୟ କ୍ଷତି ଘଟାଇବାର ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ପରିଣାମ ହେବା ଉଚିତ । ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଉଚିତ, ଯାହା ମାମଲାର ଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ସୁବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନକରି ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆବେଦନଟିର ପରିସମାପ୍ତିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଅଛି, କେବଳ ଏତିକି ଦୋଷସିଦ୍ଧି ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନପାରେ ।

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 409 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଅପରାଧର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଯେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଏପରି କ୍ଷମତାରେ, ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶ୍ୱାସ ଭଙ୍ଗ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଥରେ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ, ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ପ୍ରମାଣ କରିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରେ । ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 468 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଠକେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଲିଆତି ସହ ଜଡ଼ିତ । ଯଦି ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଯେ, ଜାଲିଆତି କରିବାରେ ଅପରାଧୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ କରିବା କିମ୍ବା ଯଦି ତାଙ୍କର ଦୋଷର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠକେଇର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଆସେ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇପାରେ । ତେଣୁ, ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଉଚିତ ଯେ, ଦସ୍ତାବିଜଟି ଏକ ଜାଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଜାଲ୍ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି କରିଥିଲେ ଯେ ଜାଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଠକେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 477-A ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଯାହା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଜାଲିଆତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଅପରାଧର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:-

(i) ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିରାଣୀ, ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସେବକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଜଣେ କିରାଣୀ, ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସେବକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(ii) ସେ ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ଏବଂ ପ୍ରତାରଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ –

(a)କୌଣସି ପୁସ୍ତକ, କାଗଜ, ଲେଖା, ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଭୂ କିମ୍ବା ହିସାବକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା, ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା, ବିକୃତ କରିବା କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା କରିବା ଯାହା ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅଛି କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି; କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ବା ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି; କିମ୍ବା

(b) ଏପରି କୌଣସି ପୁସ୍ତକ, କାଗଜ, ଲେଖା, ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଭୂ, କିମ୍ବା ହିସାବରେ କୌଣସି ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଲେଖିବା କିମ୍ବା ବାଦ ଦେବା କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା କିମ୍ବା କୁପ୍ରରୋଚନା କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ବାଦ ଦେବା କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ କୁପ୍ରରୋଚନା କରିବା ।

'ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ' ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟଟି ସୁଚିନ୍ତିତ ଭାବେ ଏବଂ ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ କରାଯାଇଛି, ଆକସ୍ମିକ କିମ୍ବା ଅସାବଧାନତା ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ, ଯେମିତିକି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରହିଛି । 'ପ୍ରତାରଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ' ଶବ୍ଦଟିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରତାରଣା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତାରଣା ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ସୁବିଧା ହାସଲ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଯେଉଁ ସୁବିଧା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ତାହା ଭବିଷ୍ୟତର କୌଣସି ଘଟଣା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା, ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପ୍ରକୃତିର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ମାପ ପୁସ୍ତକରେ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ କରିବା ଆଇପିସିର ଧାରା 477-A ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ହିସାବ ବହିରେ କେବଳ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରତାରଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ଏହିପରି ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଯଦିଓ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଅସାଧୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିବା ଥିଲା, ତେବେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତାରଣା ହେବ । ଏକ ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜ ତିଆରି କରିବା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେ, ଯେଉଁମାନେ ଆତ୍ମସାତ୍ କରିଥିଲେ ସେମାନେ ସୁରକ୍ଷିତ କରିଥିବା ଭୁଲ ଲାଭକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଠକେଇ କରିବା ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ମାମଲାଟିକୁ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଆଣିଥାଏ ।

ଯେତେଦୂର 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d) ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ସମ୍ପୃକ୍ତରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି ଯେ, ସେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଜ ପଦବୀର ଅପବ୍ୟବହାର କରି ଅପରାଧିକ ଅସଦାଚରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଓ ବେଆଇନ ଉପାୟରେ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥିଲେ ଏବଂ 1,44,34,621 ଟଙ୍କା ଧନଗତ ସୁବିଧା/ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିବୃତିରେ ତ୍ରୁଟି ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 38, ଇ ଏକ୍ସ ଟି 18 ଏବଂ ଇ ଏକ୍ସ ଟି C-1 ରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଏବଂ ପୃଥକ ଭାବରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଅପରାଧିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରରୋଚନାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ବିଧି ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମତଃ, ଯଦି ତାଙ୍କୁ ପଚରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାରେ ସେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏପରି ତ୍ରୁଟି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିନାହିଁ ଯାହା ନ୍ୟାୟର ବିଫଳତା ରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି, ତେବେ ବିଚାରକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ବିଧି ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରିବାର ଭାର ରହିଛି ଯେ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନର ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଆସିଥିବା ଅପରାଧିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରରୋଚନାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ ଅବଗତ ନକରି, ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯାହା ଫଳରେ ନ୍ୟାୟର

ଅପପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି । (**ସନ୍ଦର୍ଭ: ଆଲିସ୍ଟର ଆଣ୍ଟୋନୀ ପାରେଇରା-ବନାମ-ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ (2012) 2 S.C.C. 648**)

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିବୃତିରେ କିଛି ଦସ୍ତାବିଜର ବାଦ୍ ଦେବା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପକ୍ଷପାତିତା କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିବୃତିରେ ବାଷଠିଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 61ର ଉତ୍ତରରେ ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ସେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେ କଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଶୁଣାଣିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦସ୍ତାବିଜ/ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଦି କିଛି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଥାଏ, ବାଦ ଦେବାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସେହିଭଳି, ଯଦିଓ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଯେତେଦୂର ପରିମାଣ ସମ୍ପୃକ୍ତରେ, ପ୍ରଥମ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଅଭିଯୋଗରେ ଯାହା 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ ଧାରା 13 (1) (c) (d), ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 477 (A) ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 120-B ଯଥାକ୍ରମରେ ଥିବା ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣ ରାଶି 1,44,747 ଟଙ୍କା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 13.07.2022ର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ, ଏହାକୁ 1,44,34,621 ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟର 13.07.2022 ତାରିଖର ଆଦେଶ ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ବିଜ୍ଞ ବିଶେଷ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜକ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନରେ ଅଭିଯୋଗରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଆତ୍ମସାତ୍ କରଣର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ ବରଂ ଗାଣିତିକ ଭୁଲ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହା ଏକ ଗାଣିତିକ ଭୁଲ କିମ୍ବା ଯାହାକୁ ମୁଦ୍ରଣ ତ୍ରୁଟି ଭାବରେ ପରିଣତ କରାଯାଇପାରିବ

ଏବଂ ତେଣୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, 1,44,747/- ଟଙ୍କାକୁ 1,44,34,621/- ଟଙ୍କା ଭାବରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, ସିଆର୍.ପି.ସି ର ଧାରା 216 ଅନୁଯାୟୀ, ରାୟ ଶୁଣାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଅଭିଯୋଗକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ଯୋଡ଼ିବାର କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରହିଛି । ଧାରା 216 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜନ ଏପରି ହୋଇଥାଏ ଯେ, ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ଅଗ୍ରସର ହେବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ନୁହେଁ, ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଜକଙ୍କୁ ମାମଲାର ପରିଚାଳନାରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ବିବେଚନାରରେ, ଏହିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜନ କରାଯିବା ପରେ, ବିଚାର ସହିତ ଆଗକୁ ବଢିପାରିବେ ଯେପରିକି ପରିବର୍ତ୍ତିତ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ମୂଳ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଭୁଲ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଯଦି ରାଶି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଏ ତେବେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ, ତେବେ 13.07.2022 ତାରିଖ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ ଅଂଶରେ ଥିବା ପରିମାଣକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଯେ, ଅଭିଯୋଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସିଆର୍.ପି.ସିର ଧାରା 216 ସହିତ ସୁସଂଗତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର, ତଥାପି ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖାଯାଇଛି ।

ସେହିଭଳି, ଯଦିଓ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ତଥାପି 1988 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 (3) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଦଣ୍ଡାଦେଶ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି, ଲୋପ କିମ୍ବା ଅନିୟମିତତା ଆଧାରରେ ଅପିଲରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତରେ, ବାସ୍ତବରେ ନ୍ୟାୟର ବିଫଳତା ଏହା ଦ୍ୱାରା ଘଟି ନଥାଏ ।

7. ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଫଳାଫଳ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଯତ୍ନର ସହିତ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପରେ, ମୋର ନମ୍ର ମତ ଯେ, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିବା ମାମଲା ଅଟେ । ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିବୃତିରେ, ଅଭିଯୋଗ ଗଠନରେ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି ଆଧାରରେ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଧାରରେ, ସନ୍ଦେହ ହେତୁକ ଫାଇଦା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିସ୍ତାର କରି ହେବ କି ନାହିଁ ଯାହା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନଟିର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଶୁଣାଣି ହେବ ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବ । ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗଭୀର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣିର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗ୍ରହଣୀୟତା କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱସନୀୟତାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାରେ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଛିଦ୍ରକୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ସାକ୍ଷ୍ୟର ପୁନଃତର୍ଜମା କରିବା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଶାନୁରୂପ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କୌଣସି ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି/ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ମୋର ବିନମ୍ର ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର ହେବ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ମାମଲା କିମ୍ବା ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ, ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନଟି ଯୋଗ୍ୟତା ବିହୀନ ହୋଇଥିବାରୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ପ୍ରଚୁର ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରି, ମୁଁ ଏହାକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେ, ଏହି ଆଦେଶରେ ଯାହା କିଛି କୁହାଯାଇଛି ତାହା କେବଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନାର ପରିସମାପ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ଆଦେଶରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟକୁ ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉପୁଜିଥିବା ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା ଆଇନର କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ମତର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନରେ ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

....

ଏସ୍. କେ. ସାହୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
19 ଡିସେମ୍ବର 2023/ଆର୍ କେ ମିଶ୍ର

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ